

Beslutningsforslag nr. B 38. Fremsat den 8. november 1995 af ministeren for nordisk samarbejde
(Marianne Jelved)

Forslag til folketingsbeslutning

**om Danmarks godkendelse af den i København den
29. september 1995 undertegnede overenskomst om ændring af
samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland,
Island, Norge og Sverige**

Folketinget meddeler sit samtykke til, at Danmark godkender den i København den 29. september 1995 undertegnede overenskomst om ændringer af samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige.

Bemærkninger til forslaget

De nordiske statsministre og Nordisk Råds Præsidium besluttede den 15. november 1994 at nedsætte en fælles arbejdsgruppe, bestående af parlamentarikere og samarbejdsministre fra de nordiske lande, med den opgave at analysere det nordiske samarbejde i lyset af de umiddelbart forestående folkeafstemninger i Finland, Norge og Sverige og medlemskab af EU, der som bekendt førte til, at Finland og Sverige tilsluttede sig Unionen.

Resultatet af arbejdsgruppens arbejde blev fremlagt i rapporten »Nordisk Samarbejde i En Ny Tid«, som blev overgivet til Nordisk Råd og behandlet på den 46. session i Reykjavik den 28. februar – 2. marts 1995. De fleste af rapportens henstillinger kan rummes inden for den gældende Helsingforsaftale. Dog er der med henvisning til en rapport om ligebehandling i Norden (Åsling-rapporten) foreslået indførelse af en generel regel om ligebehandling af nordiske statsborgere samt en række bestemmelser om ændringer af Nordisk Råds organisation og samarbejdsformer. Nordisk Råd besluttede at anmode Nordisk Ministerråd og de nordiske landes regeringer om i samarbejde med Nordisk Råds Præsidium at udarbejde et ministerrådsforslag om de ændringer af Helsingforsaftalen, som følger af rapportens henstillinger.

Ministerrådsforslag om ændringer af Helsingforsaftalen blev vedtaget, og den ændrede Helsingforsaftale blev i overensstemmelse hermed undertegnet på Nordisk Råds ekstraordinære session i København den 29. september 1995.

Til de enkelte artikler kan følgende bemærkes:

Artikel 2:

De nordiske statsministre har – som led i arbejdet med at forenkle medborgernes muligheder for at rejse, tage ophold og beskæftigelse i Norden – anmodet om en vurdering af mulighederne for og hensigtsmæssigheden af en nordisk ikke-diskrimineringsklausul i Helsingforsaftalen. Nordisk Ministerråd anmodede derefter den tidligere svenske industrimi-

nister Nils G. Åsling om at klarlægge forudsætningerne for klausulen.

Af Nils Åslings rapport fremgår, at en nordisk ikke-diskrimineringsklausul er af en anden juridisk natur end EU-rettens, der i princippet indgår i et overstatsligt retssystem i modsætning til den nordiske konsensusordning. Ved udarbejdelsen af den nordiske klausul er der hentet inspiration fra EU-retten, men det traditionelle nordiske samarbejdes karakter er lagt til grund. Der er således ikke tale om en juridisk bindende regel, men en bestemmelse, som pålægger de nordiske lande en pligt til at tilstræbe, at fremtidige regler ligebehandler statsborgere i de nordiske lande.

Forslaget om en nordisk ikke-diskrimineringsklausul fik tilslutning på Nordisk Råds session i Reykjavik.

Artikel 48:

Ændringen er en konsekvens af ændringerne af artiklerne 52, 53, og 54.

Artikel 51:

Som noget nyt indføres begrebet temasessioner. Ændringen skyldes ønsket om at fremme smidigheden i Nordisk Råds arbejde.

Artikel 52:

Ændringen er en konsekvens af de nordiske statsministres henstilling om, at det nordiske samarbejde følger kalenderåret. Dernæst er de tidligere specifikke bestemmelser om medlemmernes antal overført til Nordisk Råds forretningsorden. Artiklens andet stykke er ændret i konsekvens af ønsket om, at repræsentanter for hver partigruppe indgår i Præsidiet. Endvidere er den gældende bestemmelse om suppleringsvalg overført til forretningsordenen.

Artikel 53:

Reglerne om nominering og valg til Rådets forskellige organer overføres til forretningsordenen.

Artikel 54:

Ordlyden af artiklens første stykke er forenklet og

tilpasset en samtidig ændring af Ministerrådets sekretariatsfunktion.

Artikel 55:

Artiklens andet stykke er ophævet under henvisning til, at Nordisk Råds arbejdsrelationer bør reguleres i forretningsordenen.

Overenskomst

om

ændring af samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer,

som ved overenskomster af 13. februar 1971, 11. marts 1974, 15. juni 1983, 6. maj 1985, 21. august 1991 og 18. marts 1993 har ændret samarbejdsoverenskomsten af 23. marts 1962 mellem de nordiske lande, og

som ønsker at forny og udvikle det nordiske samarbejde i lyset af de nordiske landes udvidede deltagelse i det europæiske samarbejde,

er blevet enige om følgende:

I

Artiklerne 2, 48, 51, 52, 53, 54 og 55 i samarbejdsoverenskomsten får følgende nye ordlyd:

Artikel 2

Ved udformningen af love og andre retsregler i de nordiske lande skal statsborgere i de øvrige nordiske lande sidestilles med landets egne statsborgere. Dette gælder inden for samarbejdsoverenskomstens virkeområde.

Undtagelse fra første stykke kan dog gøres, hvis krav om statsborgerskab er grundlovsfæstet, nødvendigt på grund af andre internationale forpligtelser eller det i øvrigt af særlige grunde skønnes nødvendigt.

Artikel 48

Danmarks Riges delegation består af de af Folketinget valgte medlemmer og de af regeringen udpegede repræsentanter samt Færøernes og Grønlands i andet stykke nævnte delegationer. Finlands delegation består af de af Riksdagen valgte medlemmer og de af regeringen udpegede repræsentanter samt af Ålands i andet stykke nævnte delegation. For hvert af de øvrige lande består delegationen af de af den folke-

valgte forsamling valgte medlemmer og de af regeringen udpegede repræsentanter.

Færøernes delegation består af de af Lagtinget valgte medlemmer og de af landsstyret udpegede repræsentanter. Grønlands delegation består af de af Landstinget valgte medlemmer og de af landsstyret udpegede repræsentanter. Ålands delegation består af de af Lagtinget valgte medlemmer og de af landskapsstyrelsen udpegede repræsentanter.

Ved »delegation« forstår i artikel 58, andet stykke, landets delegation.

Artikel 51

Plenarforsamlingen består af alle medlemmer af Rådet.

Plenarforsamlingen holder ordinær session mindst én gang om året. Ekstraordinære sessioner eller temasessioner holdes, når Præsidiets træffer beslutning herom, eller når mindst to regeringer eller mindst femogtyve valgte medlemmer begærer det.

Rådets beføjelser udøves af plenarforsamlingen, såfremt ikke andet er særligt foreskrevet.

Plenarforsamlingens forhandlinger er offentlige, såfremt plenarforsamlingen ikke beslutter andet.

Artikel 52

Plenarforsamlingen udpeger for et kalenderår ved den årlige ordinære session et præsidium bestående af en præsident og det antal medlemmer, som er anført i Nordisk Råds forretningsorden.

Forskellige politiske meningsretninger skal være repræsenteret i Præsidiets. Hvert land skal være repræsenteret i Præsidiets.

Medlemmerne af Præsidiets skal være valgte medlemmer af Rådet.

Præsidiets varetager Rådets løbende forretninger og repræsenterer i øvrigt Rådet i den ud-

strækning, som fremgår af denne overenskomst og Rådets forretningsorden.

Rådets formandskab varetages på skift af de nordiske lande i overensstemmelse med Nordisk Råds forretningsorden.

Artikel 53

Plenarforsamlingen bestemmer udvalgenes antal og virksomhedsområder. Udvalgene har til opgave at forberede sagernes behandling i Rådet.

Artikel 54

Rådet bistås i sin virksomhed af et præsidiensekretariat.

Artikel 55

Regeringerne, Færøernes landsstyre, Grønlands landsstyre, Ålands landskapsstyrelse, Ministerrådet, Rådets Præsidium og udvalgene samt ethvert medlem har ret til at stille forslag i Rådet.

II

Overenskomsten træder i kraft femten dage efter den dag, da samtlige parter har givet det finske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af overenskomsten.

Det finske udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for overenskomstens ikrafttrædelse.

III

Originalteksten til denne overenskomst deponeres i det finske udenrigsministerium, som tilstiller de øvrige parter bekræftede genparter deraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne overenskomst.

Udfærdiget i København, den 29. september 1995 i ét eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.